Jews, Liturgy and ritual
Hilkhot shehitah

ש׳ ומנין שזביחה זו היא שחיטה

ת׳ לפי שתרגום דוזבחת הוא ותיכוס

ותרגום דושחט הוא ותיכוס הרי

שחיטה מן התורה היא

ש׳ מן הפסוק הזה אין לנו אלא בקר

וצאן חיה מנין

ת׳ שנאמר בשעריך תאכלנו הטמא

והטהור יחדו כצבי וכאיל מקיש צבי

ואיל לפסולי המקדש מה שהפסולי

המקדש צריכין שחיטה אף

צבי ואיל צריכין שחיטה

ש׳ ועוף מנין

ת׳ שנאמר איש כי יצוד ציד חיה או עוף
וגומר מקיש שפיכת דם עוף לשפיכת
דם חיה מה חיה צריך שחיטה אף
בעוף צריך שחיטה
ש׳ למה אין שוחטין הדגים
ת׳ הפסוק פוטרן שנאמר הצאן ובקר
ישחט להם ומצא להם אם כל דגי
הים יאסף להם באסיפא בעלמא סגי
ש׳ והלא גבי שליו גם כן כתיב אסיפה ובעי שחי׳
ת׳ אסיפת שליו אין כתיב גבי שחיטת אחרים
אבל אסיפת דגים כתיב גבי שחיטת אחרים
שנאמר הצאן ובקר ישחט להם וגומר

שמי ראוי לשחוט ומי אינו ראוי לשחוט
ת' כל בן ישראל יכולין לשחוט אם יודע
הלכות שחיטה ויהיה מומחה חוץ מחרש
שוטה וקטן וישראל משומד
ש' היכי דמי חרש שוטה וקטן
ת' חרש שאינו שומע ואינו מדבר שוטה
שלן בבית הקברות או קורע כסותו
דרך שוטות קטן שאינו
יודע לאמן את ידיו לשחיטה
ש' ואם שחטו מהו דינם לאכול משחיטתן
ת' אסור לאכול משחיטתן שמא שהו
שמא דרסו או פסול אחר שנעשו

ש׳ ואם אחרים רואים אותם מה דינו

ת׳ שחיטתם כשרה דלא בעינן כוונה בשחיטה

ש׳ שחיטת גוי וישר׳ כמשומד מה דינו

ת׳ שחיטתן פסולה אפילו ששחטו לפנינו

ש׳ השוחט בהמה או חיה או עוף לגוי מה דינו

ת׳ שחיטתו כשרה דזה מחשב וזה

עובד ולא אמרינן לשם ע״ז היא שחט

ש׳ ישר׳ שאוכל נבלות לתאבון מהו בשחיטה

ת׳ מותר לאכול משחיטתו אפילו

ששחט בנו ולבן עצמו כשרה

ש׳ ישר׳ שאוכל נבלות להכעיס מהו בשחיטת

ת׳ שחיטתו פסולה אפילו עבר דבר אחד של

תורה להכעיס דינו כגוי גמור לכל דבר

ש׳ השוחט לשם ע״ז מהו בשחיטתו

ת׳ הרי זה זבחי מתים ואסורה בהנאה

ש׳ באיזהו דבר שוחטין

ת׳ בכל דבר שתלוש בעיקרו והוא שיהיה
פיו חד ויבדוק מפגימות בין בצור בין
בזכוכית בין בקרומית של קנה

ש׳ מנין לנו שיהיה תלוש

ת׳ שנאמר ויקח את המאכלת מכלל שיהיה תלוש

ש׳ שחט בגלגל הרחיים מהו

ת׳ אם הוא מגלגל על ידי מים לא ישחוט
ואם שחט בכח ראשון שחיטתו כשרה

ומגלילה ראשונה ואילך פסולה

ש נפלה הסכין מידו או מחיקו וישחוט מהו

ת אם נפלה שלא מדעתו ושלא בכחו אסורה

מפני שהשחיטה צריך שיהיה מכח אדם

ש מנין שהשחיטה צריך שיהיה מכח אדם

ת שנאמר וזבחת ואכלת מה שאתה זובח אתה

אוכל ומה שאין אתה זובח אין אתה אוכל

ש בשחיטה צריך כונה או לא

ת אינה צריכה כונה לפיכך אם זרק הסכין

לנועצה בכותל ושחטה בהולכה כשרה

ש השוחט בסכין פגום מהו

ת שחיטתו פסולה לפי שהפגימה קורעת

ז

וְאֵינָהּ חוֹתֶכֶת וְאֵין בְּעִנְיָן דֶּרֶךְ מְשִׁיכָה

ש׳ וְכַמָּה מִינֵי פְּגִימוֹת יֵשׁ בְּסַכִּין עַל הַכֹּל

ת׳ שָׁלֹשׁ מִדּוֹת יֵשׁ בְּסַכִּין אוֹגֶרֶת מְסוֹכְסֶכֶת עוֹלָה וְיוֹ

ש׳ הֵיכִי דָּמֵי אוֹגֶרֶת

ת׳ כְּגוֹן שֶׁהַפְּגִימָה נִרְגֶּשֶׁת בְּכָל צַד בֵּין

בְּהוֹלָכָה וּבֵין בַּהוֹבָאָה

ש׳ הֵיכִי דָּמֵי מְסוֹכְסֶכֶת

ת׳ כְּגוֹן שֶׁהַפְּגִימָה נִרְגֶּשֶׁת מִצַּד אֶחָד

אוֹ בְּהוֹלָכָה אוֹ בַּהוֹבָאָה וְאִם שָׁחַט

בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁאֵינוֹ נִרְגֶּשֶׁת כְּשֵׁרָה

וְהוּא שֶׁיַּרְגִּישׁ בּוֹ קוֹדֶם שְׁחִיטָה

אבל לדידן טרפה

ש׳ כַּמָּה הִיא שִׁיעוּר הַפְּגִימָה וְיִהְיֶה אֲסוּרָה

ת׳ כל שהוא אפילו כחוט השערה אסור לשחוט בו

ש׳ סכין חד שהושחז ודמיא לסאסא מהו

ת׳ שוחטין בו אפילו לכתחילה וכן סכין

שפיו חלק ואינו חד הואיל אין בו פגם

אחר שוחטין בו לכתחילה

ש׳ עולה ויורד היכי דמי

ת׳ כגון שהגיה פגימה בסכין והשחיז

הסכין ונשאר במקום הפגם עמוק

הואיל אין בו פגם שוחטין בו לכתחילה

ש׳ היאך בודקין הסכין

ת׳ בודקין אותו באצבע בבשר ובציפורן

ובשלש רוחותיו בהולכה ובהובאה

ש' למה בודקין באצבע בבשר ובציפורן

ת' לפי שיש פגימות שנכרת בבשר ולא

בציפורן ויש פגימות שנכרת בציפורן

ולא בבשר ואף כי הבשר דומה לוושט

וציפורן דומה לקנה לכך בודקין בשניהם

ש' מנין שאין שוחטין בסכין פגום

ת' שנאמר לא תשחט על חמץ דם

זבחי חמ"ץ בגמטריה פגימה

ש' שחט בסכין בדוק ונמצא פגום מהו

ת' פסולה שמא בעור אפגים

ואפילו בעוף חיישינן לעור

ש' שחט ולא בדק הסכין קודם שחיטה מהו

ת׳ יבדוק אותו לאחר השחיטה אם
נמצא סכינו יפה כשרה ואם לאו טרפה
ש׳ אם לא בדק הסכין אחר שחיטה ונאבד מהו
ת׳ אם קודם שחיטה בדקו כשרה שמעמידין
הסכין על חזקתו ואם לאו טרפה
ש׳ באיזה זמן שוחטין
ת׳ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה
והוא שיהיה אבוקה כנגדו בלילה
ש׳ באיזה מקום שוחטין
ת׳ בכל מקום שוחטין חוץ לתוך ימים
ונהרות ולא לתוך כלים וגומא
ש׳ ולמה אין שוחטין לתוך ימים ונהרות וכלים וגומ׳

ת׳ לא לתוך ימים שלא יאמרו לשר
שלים הוא שוחט ולא לתוך כלים
שלא יאמרו לזרוק הדם לע״ז הוא שוחט
ש׳ ובאיזה כלי יש חשש זו
ת׳ בכלי ריקן אבל מלא מים עכורים
מותר ומלא מים צלולים אסור
ש׳ למה אם מלא מים צלולים אסור
ת׳ שלא יאמרו לבבואה הוא שוחט
ש׳ למה אין שוחטין לתוך גומא
ת׳ שלא יעשה חוק המינין שנאמר
ובחוקותיהם לא תלכו
ש׳ הרוצה שלא לטנף את חצרו כיצד יעשה

ת עושה מקום חוץ לנומה וישחט והדס
שותת לנומה ובשוק לא יעשה
כן שלא יעשה חוק הכבינן
ש באיזה מקום כן הבהמה שוחטין
ת בצואר שני סימנים הקנה והוושט
ש איזהו מקום השחיטה בקנה
ת לצד הראש משפוי כובע ולמטה
ולצד הגוף עד כנפי הריאה
התחתונה כשתולין הבהמה ברגלה
והוא אורך כל הצואר זהו
מקום השחיטה בקנה
ש איזהו מקום השחיטה בוושט

ת' לצד הראש מתורבץ הוושט
ולמטה ולצד הנוף עד מקום שישע'
הוושט ובעוף עד הזפק.
ש' השוחט מן הצדדים מהו.
ת' שחיטתו כשרה והוא שיחזור
הסימנים מן הצדדים כדי
שישחוט אותם קודם המפרקת
ש'. כמה יהיה שיעור שחיטה ויהיה כשר
ת' רוב אחד מעוף ורוב שנים בבהמה
וחיה בדיעבד כשרה אבל
לכתחילה שניהם לכולם
ש' ולעוף למה אין צריך שני סימנים

ת מפני שהטילו הכתוב בין בהמה לחיים
שנאמר זאת תורת הבהמה והעוף וכל
נפש החיה הרומשת במים שהם הדגים
ש' שחט סימן אחד וחצי בבהמה
דהוו רוב שנים מהו
ת' שחיטתו פסולה דבעינן רוב הקנה ורוב
הוושט וכן בעוף אם שחט שני חצאין
פסולה עד שישחוט רוב הקנה ורוב הוושט
ש השוחט בשתים או בשלשה
מקומות בסימן אחד מהו
ת אם השחיטה סביב הסימן אם יש בין
הכל שיעור שחיטה כשרה אבל אם

הכל בצד אחד כגון ששחט למעלה

או למטה צריך שיהיה שיעור במקום אחד

ש׳ מנין ששוחטין הקנה

ת׳ שנאמר ושחטת מקום ששחטהו

דהיינו הקנה שמשם מוציא הקול

ש׳ מנין ששוחטין הוושט

ת׳ שנאמר וזבחת ואכלת מקום שזב

המאכל והמשתה דהט הו

ש׳ במה הם הדברים המפסידין השחיטה

ת׳ חמשה ואלו הן שהייה דרסה

חלדה הגרמה ועיקור

ש׳ שהייה כיצד

ת׳ כגון שהתחיל לשחוט ושהא כדי
שיעור שהייה פסולה והיינו כדי
שחיטת אחרת בהמה לבהמה חיה
לחיה והוא הדין עוף לעוף
ש׳ שחט מעט ושהא מעט וחזר ושחט
ושהא פעם אחרת כמה הוי
ת׳ אם יש בין כל אותם השהיות שיעור
שהייה פסולה ושהייות מצטרפות
ובזמן הזה שהייה פסולה כל שהוא
לפי שאין אנו בקיאין כל כך
ש׳ ולמה שהייה אסורה
ת׳ מפני שהדם נבלעת באיברים בשעת

השהייה ושוב אינו יוצא

ש׳ דרסה כיצד

ת׳ כגון ששחט בלא הולכה ולא הובאה

ודחק הסכין למטה בתוך הצואר

כמו שהותכין את הדלועין

ש׳ שחט בהולכה או בהובאה לבד מהו

ת׳ אם הסכין אריך ברוחב בי צוארים כשרה

ש׳ ולמה דרסה אסורה

ת׳ דבעינן שחיטה דרך משיכה דיכתיב

וישחט ואין וישחט אלא ומשך

ש׳ החלדה כיצד

ת׳ כגון שהחליד הסכין תחת העור

או תחת צמר מסובך או תחת מטלית
או בין סימן לסימן בין במיעוט קמא בין
במיעוט בתרא כל חלדה אסורה
ש׳ ולמה חלדה אסורה
ת׳ משום דבעינן שחיטה מפורעת וליכא
ש׳ מנין שיהיה שחיטה מפורעת
ת׳ שנאמר ושחט את הפרה לעיניו
מכאן שיהיה השחיטה מפורעת
ש׳ הגרמה כיצד
ת׳ כגון ששחט שלא במקום השחיטה
היינו אם שחט הקנה לצד הראש
משפוי כובע ולמעלה והוו שם

מתורבץ הוושט ולמעלה ולצד הגוף
הקנה למטה מכנפי הריאה והוושט
כשהתחיל להשעיר הוושט דהיינו
בכרס והעוף עד הזפקו למטה
והשוחט באלו כזנקו מזורת
נקראת הנרמה וטרפה
ש עיקור כיצד
ת כגון שנעקרו הסימנים ממקום
חיבורם בלחי קודם שחיטה
ש אם נמצאת סימן שחוט ושמוט מהו
ת אם לא תפס בסימנים בעוד ששחט
כשרה אבל אם תפס בסימנים טרפה

ש ולמה עיקור אסור

ת לפי שלא קיים השחיטה

כאמורה בתורה

ש מנין לנו אסמכתא מן

התורה לחמשה דברים הללו

ת שנאמר וצא השדה וצודה לי צידה לה

יתרה מורה על החמשה דברים

הללו המפסדים את השחיטה

ש השוחט בשבת ויום הכפורים מהו

ת אף על פי שחייב מיתה מכל מקום

הבשר מותר לערב בכדי שיעשו

ש השוחט ברגל מהו

ת׳ שוחט אפילו לכתחילה אם יש לו
סכין בדוק ועפר מוכן קודם הרגל
ש׳ שחט ולא בדק הסימנים
לאחר השחיטה מהו משחיטתו
ת׳ שחיטתו פסולה דכל ספק
שבאוריתא אזלינן לחומרא
ושחיט׳ מאוריתא היא
ש׳ השוחט בהמה חיה ועוף חייב
לכסות דמן או לא
ת׳ השוחט חיה ועוף צריך לכסות דמן
אבל דם בהמה לא לפי שהכתוב
אומר איש כי יצוד ציד חיה או עוף

וכו׳ בהמה לא נאמר צא חיה ועוף

ש׳ ולמה אין מכסין דם בהמה

ת׳ לפי שאנו זורקים דם בהמה על גבי המזבח לכפר על האדם שנאמר כי הדם הוא בנפש יכפר ולכן אסר לנו התורה לאכול דם בהמה אבל דם חיה ועוף כיון שאין הדמן ראוי לכפר יאמר אדם לא אסר לנו התורה ולכך צוה שיכסה את דמן כדי שלא יהיה ראוי לאכילה שנאמר וכיסהו בעפר

ש׳ במה זכות חיות ועופות לכסות דמן

ת איתראמרי כשהרג קין להבל אחיו
הלך חיה אחת וכיסה את דמו והעוף
גמי כשנפלה רבקה מעל הגמל דכתי'
ותפול מעל הגמל הלך וכיסה דם
בתולותיה ויעל כן בעשותם ארת
החסר הזה לדמים הנזכרים ה' יתעלה
שלם להם שכרם וצוה לכסות דמן
שבקיר ה מכ ין
ת בכל דבר שנקרא עפר או
שזורעים בו וצומח ז
שכיסהו ונתגלה מה ז
ת פטור מלכסות פעם אחרת

ש׳ כיסהו הרוח מהו

ת׳ פטור מלכסות כשלא נתגלה אבל

אם חזר ונתגלה חיב לכסות

ש׳ דם שנתערב במים מהו לכסות

ת׳ דם שנתערב במים או ביין אדום

או בדם בהמה אם יש בו מראית

דם חיב לכסות

ש׳ דם הנתז ולא נשאר לא כשעל

הסכין מהו לכסות

ת׳ אם אין שדם לא הוא חיב לכסות

ש׳ השוחט בהמה חיה ועוף מסובכים

ולא עשהו פירוס מהו

ת׳ פְסוּלָה רְחִישִׁינַן שְׁמָ

נַחְנַקוּ בְשַׁעַת הַשְׁחִיטָה

ש׳ הֵיכִי דָמִי פִירְכוּ

ת׳ תָנְיָא בְחַמָה דְקָה שֶׁפָּשְׁטָה יָרֵךְ

וְלֹא הֶחֱזִירָה אֶצְלָהּ פְסוּלָה אֲבָל בְרֶגֶל בֵין

פְשָׁטָה וְלֹא כְפָפָה בֵין כְפָפָה וְלֹא

פְשָׁטָה כְשֵׁרָה וּבְהֵמָה גַסָה בְכָל

אוֹפֶן שֶׁיִהְיֶה כְשֵׁרָה וְעוֹף אֲפִילוּ

לֹא רִפְרֵף לֹא עֵינוֹ אֶחָד וְלֹא כְרַע כָשֵׁ

אֶלָא בִזְנָבוֹ כְשֵׁרָה

ש׳ הֵיכִי דָמִי מְסוּכֶּנֶת

ת׳ כְגוֹן שֶׁמַּעֲמִדִין אוֹתָהּ וְאֵינָהּ

עוֹמֶדֶת מֵחֶמַת חוֹלִי וְפִירְכוּס

הִיא כְּסוּפָה הַשְׁחִיטָה

ש׳ הַשּׁוֹחֵט וְלֹא בֵּירַךְ מַהוּ מִשְׁחִיטָתוֹ

ת׳ שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה דְּבְרָכוֹת אֵינָן מְעַכְּבוֹת

ש׳ הֵיאַךְ מְבָרֵךְ עַל הַשְׁחִיטָה

ת׳ בָּאֳהֳאֳמָהָ אֲקבוֹ עַל הַשְׁחִיטָה

ש׳ וְעַל כִּיסּוּי הַדָּם

ת׳ בָּאֳהָאֱמָהָאֲקבוֹ עַל כִּיסּוּי הַדָּם

בְּעָפָר

תמו ונשלמו הלכות שחיטה עם

שאלות ותשובות תהלה לשוכן

ערבות

כשהבודק בא לחתוך חיצר הכבד
יטה ידו לחתוך לצד
הצלעות פן יחתוך שום סירכה אם יש
שם : ומכניס ידו כפנים בנחת פן ינתק
שום סירכה · ויבדוק תחילה בנחת בגג
הריאה פירוש למעלה באומות סמוך
לשדרפשא נגד הכליות : ואחר כך משים
ידו והולך ומקיף באחור הערוגה ובא
למטה באונות ומשים ידו בין הריאה
שיש לה חמשה אונות מלבד האומות
שלשה מימין ושנים משמאל כשבהמה
תלויה ברגליה ובני מעיה כלפי המטה

אז ימין הבהמה נגד ימין הבורק ושמאל
הבהמה נגד שמאל הבורק : ועוד יש
לה בצד ימין אונה אחת קטנה ונקראת
עינניתא דוורדא ואינה עומדת בסדר
האונות אלא מרוחקת מהם לצד״ ששם :
הוורדא הזאת יש לה כיס מיוחד והיא
מונחת לתוכו : והכיס ההוא מונח
מבפנים מערונת האונות לצד ימין :
ואם זאת הוורדא סרוכה לכיסה או לשום
מקום אחר טרפה : ואם נמצאו שני וורדות
שתים הא אמרו חכמים כל יתר כנטול
דמי : וכן אם נחסרה נהגינן למטרפה

ובית יוסף מכשיר ואם נמצאת מתרת
שמאל כשרה :::
ועתה כנישים לובך למסילת הבדיק
דעכי עשרה מיני טרפיות הן
אשר ראוי לחוש אליהן ולבדוק אחריהן
ואלו הן · חסירה · יתירה · חליפ · סיכבה
חלון · אטום · תרי בועי דסמיכי
אהדדי · ותרי בועי זו על גב זו
בועה בשיפולי הריאה · נשתנית
מראיתה : יא
חסירה היכי דמי כגון שנמצאו שני אונות
לצד ימין או אחד מצד שמאל הרי זה

נקרא חסיר וטרפה, היינו רחוקא אם העינוניתא

הוי לצד שמאל ואין אלא שני אונות לצד ימין

טרפה. אבל אם העינוניתא הוי לצד ימין ה

העינוניתא משלמת למנין השלשה אונות

וכשרה, אבל אם נחסרה אונה אחת מצד

שמאל ליבא ודכולי עלמא הוי טרפה : יב'

יתיר היכי דמי כגון שנמצאו ארבעה אונות

מימין או שלשה משמאל הרי זה

נקרא יתיר וטרפה, והוא דקיימא היתרת

שלא בדרי דאוני כגון שעומדת על גבה או

מלאחריה ועד שיהיה כטרפא דאסא לאוני

נפיחה. אך פחות משיעור זה כשרה דלא

נקרא אונה אבל אם קימא כחד דאוני

או בפנים הריאה כשרה : ...

חליף היכי דמי כגון שיש לריאה שני אונות

מימין ושלשה משמאל ואף על גב

דבין הכל חמשה מכל מקום חליף מקרי

וטרפה . וכן צריך שתבין שבצד ימין יש

שלשה אונות והאונה האמצעית הוי יותר

קטנה מאותה הסמוכה לצואר ואם נשתנית

שהיה האמצעית יותר גדולה מהאונה

הסמוכה לצואר הרי זה נקרא חליף וטרפה

ועוד יש חליף שצורת האונות מימין אינן

דומות של אותן משמאל ואם נתחלפו נקרא

חלק ג׳ וטרפה: יר

סירכה היא דאוי כגון אומה הסרוכה
לצלעות או לבשר שבין הצלעות
או לכל מקום שתסרך טרפה אלא אם
נסרכה מחיתוך לחיתוך לאונה הסמוכה
לה שאז היא כשרה. אונה הסרוכה
לבשר שבין הצלעות או אונה באונה
דסמיכי אהדדי מחיתוך לחיתוך כשרה
אבל אם נסרכו מחיתוך לגב או מגב לגב
או מחוד של זו לחוד של זו או מחיתוך לחוד
או משיפולי לשיפולי או משיפולי לחיתוך
אפילו אונה שאצלה טרפה וכן אם חסרה

הָאוּנוֹת לֶחָזֶה׃ אוֹ לְשׁוּמָן הֶחָזֶה אוֹ
לַגַרְגֶרֶת אוֹ לְשׁוּמַן הַלֵב אוֹ לְשָׁרְפַשׁ
הַכָּבֵד אוֹ לְטַרְפַשׁ הַלֵב אוֹ לְטַרְפַשׁ
הָעַינוּנִיתָא שֶׁהוּא טַרְפַשׁ בְּסוֹף הַלֵב
אוֹ לְסִימְפוֹן הַיוֹרֵד בֵּין שְׁנֵי הָעַרוּגוֹת
אוֹ לְקָנֵה הַלֵב אוֹ לְשׁוּמַן הַסִימְפוֹנוֹת
טְרֵפָה׃ סִירְכָה הַיוֹצֵאת מֵהַרֵיאָה
וְהִיא תְלוּיָה שֶׁאֵינָהּ דְבוּקָה לְשׁוּם מָקוֹם
כְּשֵׁרָה וְכֵן סִירְכָה שֶׁהִיא סְמוּכָה לְמָקוֹם
בְּאוּנָה אוֹ בְאוּמָה עַצְמָה דִינָהּ כְּדִין
סִירְכָה תְלוּיָה וּכְשֵׁרָה׃ וְהַסִירְכָה
שֶׁלֹא כְּסִדְרָן אֲפִילוּ כְּחוּט הַשַׂעֲרָה

חַלוֹן הֵיכִי דָמֵי כְּגוֹן אוּנָה בְאוּמָה
הַסְמוּכָה לָהּ אוֹ אוּנָה בְאוּנָה
דְסִימְיכֵי אַהֲדָדֵי בֵּין בְרָאשָׁן בֵּין
בְאֶמְצָעִיתָן אוֹ קָרוֹב לְשָׁרְשָׁן יֵשׁ
כְּמִין חַלוֹן רוֹצֶה לוֹמַר מְעַט פָּחוֹת
אֲפִילוּ כָּל שֶׁהוּא טְרֵפָה, וְכָל סִירְכָה
הַנִפְרֶכֶת בְּמִיעוּךְ רָאשֵׁי אֶצְבְּעוֹת לָאו
מִקְרֵי וְלֵית סִירְכָה וּכְשֵׁרָה וְיֵשׁ כְּדֵי
שֶׁנוֹהֲגִין שֶׁלֹא לְמָעֵךְ אֶת הַסִירְכוֹת
וְכָל הַנוֹהֲגִין לְמָעֵךְ אֶת הַסִירְכוֹת כְּאִלוּ
מַאֲכִי טְרֵפוֹת לְיִשְׂרָאֵל ; יז

אטום בריאה היכי דמי כגון כשנופחין

הריאה יש מקום שלא תכנס

בו הרוח קורעין סמוך למקום בסכין

אם נמצא בו ליחה כשרה שמפני

הליחה לא תכנס בו הרוח ואם הוא

אטום ממש רוצה לומר כמין בשר

קשה טרפה ואטום אוסר בכל שהוא

אך אין להקל ולהכשיר אטום

בבדיקת רוקא או גילא אם מבעבעת

דלא בקאינן בהו

יז

תרי בועי דסמיכי אהדדי היכי דמי

כְגוֹן שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵי בוּעוֹת סְמוּכוֹת זוֹ לְזוֹ אֵין
שׁוּם דֶּרֶךְ לְבַדְקָן וּלְכָךְ שִׁירַן כִּי סוֹפָן ל
לִדְחוֹק אַחַת אֶת חֲבֶרְתָּא וּמֵחֲמַת הַדְּחַק
תִּינָקֵב וּתְקוּבַת הָרֵיאָה כְּמַשֶּׁהוּ טְרֵפָה
אַךְ אִם הֵן רְחוֹקוֹת זוֹ מִזּוֹ אֵין חוֹשְׁשִׁין לַהּ
כְּלַל וְנִקְרְאוּ סְמִיכֵי אַהֲדָדֵי אִם לֹא יֵשׁ
הֶפְסֵק בֵּינֵיהֶם כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה וְחַדָא
וּמִתְחַזְיָה כְּתַרְתֵּי רוֹצֶה לוֹמַר שֶׁיֵּשׁ סֶרֶךְ
בְּאֶמְצָעוּתָהּ וְדוֹמֶה לִשְׁנַיִם בְּזִיעְנַן ל
לְחַדָא מִינַּהַיְיהוּ אִי שְׁפִיכֵי אַהֲדָדֵי חַדָא
הַוְיָא וּכְשֵׁרָה וְאִי לֹא שְׁפִיכֵי אַהֲדָדֵי
תַּרְתֵּי הַוְיָאן וּטְרֵפָה ״ ״ יחו

תְּרֵי בּוּעֵי זוֹ שֶׁל גַּבֵּי זוֹ הֵיכִי דָּמֵי כְּגוֹן

שֶׁנִּרְאֵית הַבּוּעָה בִּשְׁנֵי צְדָדֵי

הָרֵיאָה אִם הוּא בִּמְקוֹם הַסִּמְפּוֹנוֹת

בְּזִיעֲנָן לְחַדָא מִינַּהֲיוּ אִי שָׁפְכִי אַהֲדָדֵי

חֲדָא הָוְיָא וּטְרֵפָה דְהָוְיָא קַנְקַב מְפוּלָשׁ

וְאִי לֹא שָׁפְכִי אַהֲדָדֵי תַּרְתֵּי הָוְיָאן

וּכְשֵׁרָה ׃

בּוּעָה בְּשִׁיפּוּלֵי הָרֵיאָה הֵיכִי דָמֵי כְּגוֹן

שֶׁיֵּשׁ בּוּעָה בְּרֹאשׁ הָאוּנוֹת אוֹ

בְּסוֹף הַחִיתוּכֵי דְאוּנֵי מַמָּשׁ מִשּׁוּם מַרְאִית הָעַיִן

וְדָמְיָא לִתְרֵי בוּעֵי דְסָמִיכֵי אַהֲדָדֵי טְרֵפָה

אך אם אינם בראשם ממש ויש בו בשר
לפחות כדי אחיזת ציפורן רוצה לומר
בשר סביב כשרה ;

כ

נשתנית מראיתה היכי דמי חמשה
מראות הן שאם נשתנית אחד
מהן אפילו כל שהוא טרפה ואלו הן שחורה
כדיו ירוקה כחלמון ביצה וכן ככשות
או ככרכום או כמראה בשר אבל
כמראה הכבד או כמראה הטחול או
אינה שחורה כדיו או שהיא אדומה
בתכלית אפילו כולה או ירוקה ככרתי

כְּשֵׁרָה רֵיאָה הַקָּשָׁה בְּמִשְׁמוּשָׁהּ כְּעֵץ

טְרֵפָה הֶעֱלְתָה בָּהּ צְמָחִים אִם הֵן מְלֵאִים

מַיִם זַכִּים כְּשֵׁרָה וְאִם הֵן עֲכוּרִים אוֹ סְרוּכִים

טְרֵפָה וְכָל הַמַּרְאוֹת הַפְּסוּלוֹת אִם

כְּשֶׁנּוֹפְחִין הָרֵיאָה חוֹזֶרֶת לְמַרְאוֹת הַכְּשֵׁרוֹת

הֲרֵי זֶה כְּשֵׁרָה שֶׁהֲרֵי כִּמְעֵי הַבְּהֵמָה

הָרֵיאָה נְפוּחָה הֲוַיָא ;;

כא

תמו הלכות בדיקה שבח למלך

רם ונורא

דוד

Segnifica

ש׳ מנין לבדיקה מן התורה

ת׳ שנאמר זאת החיה אשר תאכלו

דחיה אכול דלא חיה לא תכול

ש׳ רמז לששה נבלות מחיים ולחמשה

עיקרי שחיטה ולשיבעים טרפי׳

ת׳ שנאמר וטבוח טבח והכן ו׳ רמז signifian

לששה נבלות מחיים ה׳ רמז לחמש

עיקרי שחיטה כ׳ ז׳ רמז לשבעים

טרפיות

ש׳ למה אין מברכין על הבדיקה

כמו על השחיטה

ת׳ לפי שנגמר השחיטה וכולה מצות

אַחַת הִיא אִי נַמִּי לְפִי שֶׁהִיא מִצְוַת
לֹא תַעֲשֶׂה וְאֵין מְבָרְכִין עַל הָאִוּוּן
וְאַף עַל גַּב דִּמְבָרְכִין עַל הָעֲרָיוֹת
וְהֵן לֹא תַעֲשֶׂה שָׁאנֵי הָתָם דַּהֲוָה
לֵיהּ לָאו הַנִּיתָּק לַעֲשֵׂה וְלָאו הַנִּיתָּק
לַעֲשֵׂה הֲרֵי הוּא כַּעֲשֵׂה
ש הֵיכִי דָּמֵי הַשִּׁשָּׁה נְבֵלוֹת מְחַיֵּים
ת יָרֵךְ שֶׁנִּיטַּל מִפִּרְקַת שֶׁנִּשְׁבַּר
קְרוּעָה מִגַּבָּהּ גִּסֵּי תְּרֵי גַּרְגֶּרֶת
שֶׁנִּיקַּב וּנְקוּבַת הַוֶּושֶׁט וְסִימָנֵיךְ
יכבק ג ו
ש הֵיכִי דָּמֵי טְרֵפָה

תִּ כָּל שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לְהַחְיוֹת יַ"ב חוֹדֶשׁ
בֵּין מֵחַמַּת מַכָּה בֵּין מֵחֲמַת חוֹלִי
שֶׁנֶּאֱמַר וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא
תֹאכֵלוּ שֶׁהִיא נוֹטָה לָמוּת וְלֹא
מֵתָה אִם מֵתָה הֲרֵי הִיא נְבֵלָה
וּבְמִיעוּט מַכָּה אֵינָהּ נִקְרֵאת
טְרֵפָה דְּהָא כְּתִיב לַכֶּלֶב תַּשְׁלִיכוּן
אוֹתוֹ מְלַמֵּד שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה אֶלָּא
לַכֶּלֶב הָא כֵּיצַד שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה
לְהַחְיוֹת יַ"ב חוֹדֶשׁ בֵּין מֵחֲמַת מַכֶּה
בֵּין מֵחֲמַת חוֹלִי וְלֹא אָמַר הַכָּתוּב
בִּדְוְקָא אֶלָּא שֶׁדִּיבֵּר הַכָּתוּב בַּהֹוֶה

ש' טרפש שנמצא נקוב נקב מפולש
מהו ד[...]ינו
ת' אף על פי שכל הריאה שלימה
ואין לה שום טרפות אלא היא נקיה
מכל סירכה ומכל ריר אפילו הכי
טרפה כי הטרפש הוי בין אברי
המאכל ובין אברי הנשמה ואי
ניקב הטרפש יתערבו אברי
המאכל ואברי הנשמה וימות
ש' למה בודקין הריאה יותר
משאר האברים
ת' לפי שהריאה ספוגית הוי ושואבת

עִיקּוּר כֵּיצַד כְּגוֹן שֶׁנֶּעֶקְרוּ סִימָנִים מִן
הַלְּחִי בִּמְקוֹם חִיבּוּרָם אוֹ
שֶׁנֶּעֶקְרָה רוֹב הַחוּלְיָה מִמְּקוֹמָהּ זֶה
נִקְרֵאת עִיקּוּר וּטְרֵפָה וְעִיקּוּר אָסוּר
הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי׃

ט ז

הַשּׁוֹחֵט צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה יִשְׂרָאֵל גָּדוֹל
בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם
אֶחָד וְכֵן דַּעַת וְשׁחוֹט הַקָּנֶה וְהַוּשֶׁט
וְהַוְּורָדִין לְכַתְּחִילָּה אֲבָל כְּדִיעֲבַד
אִם שָׁחַט רוֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרוֹב שְׁנַיִם
בִּבְהֵמָה וְחַיָּה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה

וצריך שיבדוק הסכין שלא יהיה
בו פגם אבישרא ואטופרא ואחלת
רוחתא שהם י"ב בדיקות שנאמר
ושחטתם בזה ואכלתם [illegible]זה בגמטריא
י"ב ואם שחט בסכין פגום שחיטתו
פסולה וצריך שיבדוק הסימנים
לאחר השחיטה ואם לא בדק
הסימנים לאחר השחיטה שחיטתו
פסולה וצריך שיבדוק הסכין גם
לאחר השחיטה שמא ימצא סכינו
פגום ותהא שחיטתו פסולה ואם בדק
אותו קודם שחיטה צריך לבדוק

אותו גם לאחר השחיטה שמא בעור
אפגים ואפילו בעוף חיישינן לעור
אבל אם שיבר בו עצמות או דבר
קשה קודם שבדקו לאחר השחיטה
כשרה כי יש לומר שבדבר קשה
מפגם הסכין וצריך לשחיטת
עופות וחיות לכסות דמן בעפר למטה
ולמעלה שנאמר איש כי יצוד ציד
חיה או עוף אשר יאכל ושפך את
דמו וכסהו בעפר כל שחיטה
שאינה מכח אדם טרפה שחיטת
נכרי נבלה אף על פי ששחט לפניו

הַשּׁוֹחֵט בַּלַּיְלָה בְּלֹא נֵר לְכַתְּחִילָה
אָסוּר אֲבָל בְּדִיעֲבַד מוּתָּר ׳ שָׁחַט
וְלֹא יָצָא מִמֶּנָּה דָם כְּשֵׁרָה וְהוּא
שֶׁפִּרְכְּסָה לְאַחַר הַשְּׁחִיטָה ׳
הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף מְסוּכָּנִים
וְלֹא פִּרְכְּסוּ פְּסוּלוֹת וְאִם פִּרְכְּסוּ כְּשֵׁרוֹת
דְּתַנְיָא בְּהֵמָה דַקָּה שֶׁפָּשְׁטָה יָדָהּ וְלֹא
הֶחֱזִירָהּ אֶצְלָהּ פְּסוּלָה אֲבָל בְּרֶגֶל בֵּין
פָּשְׁטָה וְלֹא כְּפָפָהּ בֵּין כְּפָפָהּ וְלֹא
פָּשְׁטָה כְּשֵׁרָה וְגַסָּה בֵּין בְּיָד בֵּין
בְּרֶגֶל וּבְכָל עִנְיָן כְּשֵׁרָה וְעוֹף
אֲפִילּוּ לֹא רִפְרֵף אֶלָּא עֵינוֹ וְלֹא כִּרְכֵּשׁ

לא בזנבו הרי זה פירכוס וכשרה
והפירכוס הוי בסוף השחיטה היכי
דמי מסוכנת כגון שמעמידין אותה
ואינה עומדת מחמת חולי אבל בריאה
אין צריך שרואין אותה שפרכוסה
שוחטין ביום טוב אפילו לכתחילה
אם יש לו סכין בדוק ועפר מוכן קודם
הרגל השוחט ונתנבלה בידו פטור
מלכסות שנאמר איש איש מבני
ישראל או מן הגר הגר בתוכם אשר
יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל
וישפך את דמו וכסהו בעפר אשר

יֹאכַל אוֹמֵר ׳ שַׁחַט עוֹפוֹת הַרְבֵּה

וּבְהֵמוֹת הַרְבֵּה בְּרָכָה אַחַד וְכִיסּוּי

אֶחָד לְכוּלָּם אִם לֹא הִפְסִיק ׳ מִי

יֵשׁ אֵין לוֹ עָפָר לְכַסּוֹת שׁוֹחֵק דִּינָרֵי

זָהָב וּמְכַסֶּה שֶׁהַזָּהָב נִקְרָאת עָפָר

שֶׁנֶּאֱמַר וְעַפְרוֹת זָהָב לוֹ ׃

תמו הלכות שחיטה בקיצור שבח

למלך אל ויציר

שאלות ח ותשובות

שׁ׳ מִנַּיִן שֶׁהַשְּׁחִיטָה מִן הַתּוֹרָה

ת׳ שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ

כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ

ש״ היתה כולה שני ערוגות מה——הו

pezzo di legno liscio

ת״ ריאה דדמיא לאופתא דהיינו דשיע

ולית להגהתותוכי דאוני טרפה ואית

דאמרי לאופתא במשמשותה ואית

דאמרי בגוון של——ד

ש״ כמה קרומי איכא לריאה

ת״ שנים ניקב זה בלא זה כשרה עד

שנקבו שניהם

ש״ נגלד קרום העליון מה——הו

ת״ האי ריאה דאתגליד והוא סמוקא

כשרה והוא דלא מפקא זיקא

ש״ ניקב הריאה ועלה בה קרום מה——הו

ת קרום שעלה מחמת מכה אינה
קרום וטרפה
ש נמצאת נקובה ואינו יודע אם קודם
שחיטה או לאחר השחיטה מהו
ת אם יש מקום לתלות שנעשה אחר
השחיטה כגון שהעביר הטבח את
ידו או שבא זאב וכיוצא בהן כשרה
ש ואם אין דבר לתלות והדבר ספק מהו
ת עושין נקב אצלו אם הן דומין כ
כשרה ואם לאו טרפה
ש והאך מדמין אותו
ת מאומה לאומה או מאונה לאונה

נקבו אחר מהסימפונות מהו דינו

אם ניקבו אחד מהסימפונות אחד

לחברו ואין בשר ביניהם טרפה

חסרה מכשרה והקרום קים מהו

נימוק מכשרה מכפנים אפילו מקום

גדול עד שמחזיק רביעית כשרה

ריאה שנשפכה בקיתון מהו

כשרה והוא שהיו מים זכין ושהיו

סימפונותיה קימין אבל אם היו ס

סרוחים או עכורים טרפה

והאיך נודע אם סימפונותיה קימין

מביאין כלי מחופה באבר ומשכיד

אותה לתוכו אם רואין בה כמו ריריץ

לבנים בידוע שמין הסימפונות היין

וטרפה ואם לאו כשרה

ש ריאה שנתמסמסה מהו דינה

ת אם כשתולין אותה תיפול חתיכות

טרפה ואם לאו כשרה

ש ריאה שיבשה כעץ מהו דינה

ת טרפה והוא שתהא נפרכת בציפורן

ש צמקה כולה מהו

ת אם מחמת בני אדם טרפה ואם

בידי שמים כשרה

ש וכיצד יודע אם מבני אדם או בידי שמים

ת

